

**Львівський
національний медичний університет
імені Данила Галицького
Кафедра внутрішньої медицини №2**

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ «Пульмонологія: актуальні питання»

1. Загальна інформація

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	222 Медицина, третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Форма навчання	Очна денна, очна вечірня, заочна форма
Назва навчальної дисципліни	Пульмонологія: актуальні питання
Кафедра	Кафедра внутрішньої медицини №2
Е-mail кафедри	Кафедра внутрішньої медицини №2; м. Львів вул. Ужгородська 1 kaf_internalmed_2@meduniv.lviv.ua
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний email, <i>Googlescholar</i> , <i>Scopus</i>)	Проф. Радченко О.М. olradchenko@gmail.com Scopus ID: 7005353101
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	За вибором аспіранта
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/ вибіркова)	Вибіркова
Особа, відповідальна за силабус (особа, якій слід надавати коментарі стосовно силабуса, контактний e-mail)	Проф. Радченко О.М. olradchenko@gmail.com
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість годин (лекції/ практичні/семінарські заняття/ самостійна робота аспірантів)	Усього – 90 годин: лекції – 8 год.; семінарські заняття – 8 год., практичні заняття – 28 год., самостійна робота – 46 години
Консультації	За потребою

2. Анотація до дисципліни

Сучасна медицина вимагає від здобувача третього рівня освіти за спеціальністю «внутрішня медицина» ґрунтовних знань найсучасніших методів діагностики та лікування усіх нозологій незалежно від подальшого профілю практичної діяльності з врахуванням результатів доказової медицини. Курс за вибором “**Пульмонологія: актуальні питання**” охоплює вивчення підходів до планування стратегій та тактики лікування окремого пацієнта, груп хворих та організації лікувально-профілактичних заходів у галузі хвороб органів дихання. Дає здобувачу можливість поглибити вже набуті знання з діагностики та лікування основних

хвороб органів дихання з врахуванням фенотипів та генотипів, соціальних умов, закріплює практичні навички з обстеження пацієнта та трактовки найсучасніших досліджень. Крім того, аспіранти набувають вміння проводити адекватний аналіз наукових публікацій та закордонних рекомендацій з ведення пацієнтів з легеневиими хворобами.

3. Мета і завдання дисципліни

Поглибити знання та практичні навички аспіранта у пошуку інформації про планування та методик проведення наукових досліджень у пульмонології та відбір певної інформації з наукових джерел; закріпити здатність діагностувати хвороби органів дихання, проводити диференційну діагностику, призначати сучасні лабораторно-інструментальні дослідження та трактувати їх результати, призначати лікування у відповідності до сучасних стандартів та наукових досягнень; виробити критичний підхід до впровадження новітніх методів діагностики та лікування з адекватним співвідношенням цілісного та окремого, суспільного та індивідуального, ризику та користі для кожного пацієнта.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії наступних *компетентностей та програмних результатів навчання*:

<p>1. Інтегральна компетентність: здатність ефективно вирішувати комплексні наукові та практичні проблеми в галузі медицини за спеціальністю «внутрішня медицина, пульмонологія», організувати і виконувати власну науково-дослідницьку роботу з метою генерування нових систематизованих знань, що мають теоретичне і практичне значення, можуть успішно впроваджуватись у вітчизняний і міжнародний дослідницький та освітній простір, практичну медицину та інші сфери життя.</p>
<p>2. Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК1. Здатність до науково-професійного, світоглядного та загальнокультурного саморозвитку і самовдосконалення.</p> <p>ЗК2. Здатність автономно виконувати фахову та науково-дослідну роботу з дотриманням принципів академічної доброчесності, авторського права та наукової етики.</p> <p>ЗК3. Здатність до різнобічного пошуку, самостійного аналізу та систематизації інформації з використанням сучасних комунікаційних та інформаційних технологій.</p> <p>ЗК4. Здатність комунікувати в науково-професійному та освітньому середовищі, в тому числі, на міжнародному рівні.</p> <p>ЗК5. Здатність незалежно мислити, виявляти, формулювати та ефективно вирішувати проблеми наукового характеру, приймати відповідальні рішення, продукувати нові знання та ідеї.</p> <p>ЗК6. Здатність проводити моніторинг виконаних робіт, здійснювати оцінку інтелектуального продукту та забезпечувати його якість.</p> <p>ЗК7. Здатність до узагальнення, обговорення та представлення результатів власного наукового дослідження у вигляді усної та письмової презентації державною та іноземною мовами, опанування майстерністю вести наукову дискусію з демонстрацією вільного володіння науковою термінологією, риторикою та культурою наукового мовлення.</p> <p>ЗК8. Здатність працювати в команді, організувати, планувати та прогнозувати результати власної чи колективної роботи, нести відповідальність за досягнуті результати, діяти в нових умовах, керувати роботою інших осіб та мотивувати їх для досягнення спільної мети.</p>
<p>3. Фахові компетентності:</p> <p>ФК1. Здатність аналізувати, відтворювати, інтерпретувати та використовувати в практичній, науково-дослідницькій та освітній діяльності знання сучасного стану проблем та досягнень</p>

в галузі пульмонології, основних концепцій, теорій, гіпотез щодо проблем хвороб органів дихання.

ФК2. Здатність розробляти та керувати науковими проектами в галузі пульмонології, формулювати зміст та новизну дослідження.

ФК3. Здатність визначати потреби у додаткових знаннях за напрямком наукових досліджень в галузі пульмонології, генерувати нові знання, наукові гіпотези, теорії та концепції щодо проблем пульмонології.

ФК4. Здатність обирати та використовувати сучасні методи дослідження в галузі пульмонології відповідно до поставленої мети, завдань та критеріїв досягнення очікуваних результатів при вивченні проблем пульмонології.

ФК5. Здатність інтерпретувати, аналізувати та узагальнювати результати роботи з пульмонологічними пацієнтами, дані власних наукових досліджень з проблем пульмонології, визначати їх місце в системі існуючих знань, дотримуючись принципів наукової етики, академічної доброчесності та авторського права.

ФК6. Здатність впроваджувати нові знання з проблем пульмонології в наукову сферу, освітній процес і практичну роботу за фахом «внутрішня медицина, пульмонологія».

4. Програмні результати навчання:

ПРН 1. Безперервно самовдосконалюватись та застосовувати здобуті науково-професійні знання та вміння за фахом «внутрішня медицина, пульмонологія» в науковій, фаховій та освітній діяльності.

ПРН 2. Використовувати концептуальні та методологічні знання для організації й самостійного виконання наукового дослідження в галузі пульмонології.

ПРН 3. Добирати, аналізувати, інтерпретувати, конкретно оцінювати і творчо використовувати наукову інформацію стосовно причин виникнення вроджених та набутих хвороб дихальної системи.

ПРН 4. Вміти встановити та сформулювати проблеми пульмонології та накреслити шляхи їх вирішення.

ПРН 5. Продувати нові знання та ідеї, формулювати наукові гіпотези, теорії та концепції в галузі пульмонології на основі принципів наукової етики та академічної доброчесності.

ПРН 6. Самостійно аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати, узагальнювати та систематизувати клінічні та наукові дані стосовно розвитку, вікових та статевих особливостей пульмонологічних хвороб.

ПРН 7. Розробляти дизайн і план власного дослідження за фахом «внутрішня медицина, пульмонологія» на основі самостійно сформульованих мети і завдань.

ПРН 8. Обирати, застосовувати і вдосконалювати сучасні методики дослідження дихальної системи.

ПРН 9. Розробляти та впроваджувати нові способи дослідження в пульмонології.

ПРН 10. Використовувати здобуті в результаті дослідження нові знання щодо пульмонології в практичній діяльності й освітньому процесі.

ПРН 15. Розвивати комунікації та застосовувати навички міжособистісних взаємодій в науковому, професійному, освітньому та міждисциплінарному середовищах.

5. Навчальний план дисципліни «Пульмонологія: актуальні питання»

№	Назва розділу / модулю	Кре ди ти	Годин и	Вид заняття (години)			
				Лекції	Семінари	Практичні заняття	Самостійна робота
1.	Пульмонологія: актуальні питання	3	90	8	8	28	46

Теми лекцій

№	Тема	Години
---	------	--------

1	Доказова медицина у пульмонології, її плюси та мінуси, роль для формування сучасних нормативних документів з ведення пульмонологічних пацієнтів	2
2	Сучасні методи діагностики у пульмонології.	2
3	Генотипування та фенотипування хронічних хвороб органів дихання. Особливості ведення генотипів ХОЗЛ та бронхіальної астми з ожирінням, з анемією, з артеріальною гіпертензією.	2
4	Сучасні методи лікування в пульмонології. Сучасна антибіотикотерапія – принципи, механізми. Лікування моноклональними антитілами.	2
	Разом	8

Теми семінарських занять

№	Тема	Години
1.	Бронхообструктивні ураження бронхолегеневої системи: клініка, діагностика, лікування	2
2.	Сучасні методи лікування в пульмонології. Сучасна антибіотикотерапія – принципи, механізми. Лікування моноклональними антитілами.	2
3	Інтерстиційні ураження легень. Вірусні та ковідні зокрема ураження легень: підходи до діагностики та лікування	2
4	Підсумкове заняття. Залік	2
	Разом	8

Теми практичних занять

№	Тема	Години
1	Особливості індивідуального ведення пацієнта з бронхіальною астмою та ХОЗЛ залежно від фенотипу хвороби	3
2	Атипові пневмонії – виклик сучасності. Особливості лікування ковідних та постковідних уражень легень	3
3	Особливості лікування ковідних та постковідних уражень легень	3
4	Рідкісні хвороби легень: саркоїдоз, легеневий інтерстиціальний фіброз. Стратегія профілактики.	3
5	Професійна патологія легень і підходи до її діагностики у сучасному світі. Стратегія профілактики.	3
6	Туберкульоз органів дихання через призму диференційної діагностики з неспецифічними ураженнями легень. Стратегія профілактики.	3
7	Сучасні імунологічні методи обстеження та лікування у внутрішній медицині з використанням моноклональних антитіл	3
8	Саркоїдоз легень: діагностика та лікування	3
9	Інтерстиційні ураження легень. Ураження легень при системних хворобах сполучної тканини	3
	Разом	28

Теми для самостійної роботи

№	Тема	години
1	Підготовка до практичних занять та семінарів	18

2	Недостатність альфа-1-антитрипсину як основа хронічних уражень органів дихання	4
3	Фактори, що погіршують прогноз дихальних хвороб. Стратегія та тактики легеневої профілактики	4
4	Сучасні променеві та функціональні методи діагностики в пульмонології	4
5	Вплив ожиріння на перебіг хвороб органів дихання. Ведення хворих з бронхообструктивним синдромом з ожирінням	4
6	Особливості ведення пацієнтів старечого віку в пульмонології.	4
7	Легеневі прояви паразитарних та найчастіших інфекційних хвороб.	4
8	Післяковідні ураження легень: прояви та принципи ведення пацієнтів	4
	Разом	46

6. Верифікація результатів навчання відповідно до Положення «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності аспірантів та здобувачів за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти у ЛНМУ імені Данила Галицького»

Поточний контроль

Оцінювання поточної успішності аспірантів здійснюється на кожному практичному (семінарському) занятті за 4-бальною шкалою з використанням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни і заноситься в журнал обліку академічної успішності. При цьому враховуються усі види робіт і перелік компетентностей, передбачених програмою навчальної дисципліни та методичною розробкою для вивчення теми. Аспірант має отримати оцінку з кожної теми.

Критерії оцінювання:

- 5/"відмінно" – аспірант бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- 4/"добре" – аспірант добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

- 3/"задовільно" – аспірант в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають в аспіранта невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

- 2/"незадовільно" – аспірант не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Підсумковий контроль – залік - форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння аспірантом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних (семінарських) заняттях. Залік з дисципліни проводиться після закінчення її вивчення, виставляють викладачі, які проводили практичні чи семінарські заняття в навчальній групі на останньому занятті. Залік аспіранти отримують, якщо середній бал з оцінок за поточну успішність впродовж семестру становить не менше «3» (за 200 бальною шкалою).

8. Рекомендована література

Обов'язкова

1. eMPendium – електронний компендіум «Внутрішні хвороби» у відкритому доступі [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.library.gov.ua/holovna/35-novyny-ta-podii/130-empendium-elektronnij-kompendium-vnutrishni-khvorobi-u-vidkritomu-dostupi-ukrajinskoju-movoyu>.
2. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії /За редакцією проф. Ю.М. Мостового. – 24-те вид., доп. і перероб. – Київ: Центр ДЗК, 2019. - 792 с.
3. Harrison's Principles of Internal Medicine, Twentieth Edition (Vol.1 & Vol.2) 21th Edition. 2021; J.L Jameson, A. Fauci, D. Kasper, S. Hauser, D. Longo, J. Loscalzo

Додаткова

1. DiBardino DM, Haas AR, Month RC. Interventional Pulmonology Anesthesiol Clin. 2017 Dec;35(4):687-699. doi: 10.1016/j.anclin.2017.08.004
2. Vachier I, Crestani B, Frossard N, Maitre B, Roche [Fundamental research in Pulmonology: Progress in 2018] Rev Mal Respir. 2019 Apr;36(4):431-432. doi: 10.1016/j.rmr.2019.03.002
3. Selzer AR, Murrell M, Shostak E. New trends in interventional pulmonology. Curr Opin Anaesthesiol. 2017 Feb;30(1):17-22. doi: 10.1097/ACO.0000000000000414
4. Mirza S, Clay RD, Koslow MA, Scanlon PD. COPD Guidelines: A Review of the 2018 GOLD Report Mayo Clin Proc. 2018 Oct;93(10):1488-1502. doi: 10.1016/j.mayocp.2018.05.026
5. Radchenko OM, Fedyk OV, Filipiuk AL, Zenin VV. Anemia of chronic disease (ACD) in the heart and respiratory failure: a comparative analysis. Polish Journal of Applied Sciences. 2020;5(2):26-29. ISSN 2451-1544. <https://doi.org/10.34668/PJAS.2019.5.2.05>.
6. Радченко О.М. COVID-19 і хронічне обструктивне захворювання легень: точки дотику та зони ризику. Здоров'я України. 2020;8:16-17.
7. Радченко О.М. Атипові пневмонії - виклик сучасності. Здоров'я України. 2020;9:28-29.
8. Вплив ожиріння на перебіг хвороб серцево-судинної, дихальної, травної та видільної систем. Монографія. Ред.: Радченко О., Філіпюк А. Львів, 2016. 324 с.

Інформаційні ресурси:

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
<http://joannabriggs.org/>
<http://www.nice.org.uk>
<http://www.health.govt.nz>
<http://rnao.ca/bpg> <http://www.sign.ac.uk>
<http://www.ti.ubc.ca>

Укладач силабуса

Радченко О.М., д.м.н., проф.

(Підпис)